

Beleidsplan Veiligheid & Gezondheid april 2020

Inhoudsopgave

	Pagina
1. Inleiding	3
2. Het bieden van een veilige en gezonde opvang	4
3. Risico's	5
3.1 <i>Fysieke veiligheid</i>	5
3.1.1 Vallen van hoogte	5
3.1.2. Verstikking	5
3.1.3 Vergiftiging	5
3.1.4 Verbranding	5
3.1.5 Verdrinking	6
3.1.6 Fysieke veiligheid en afspraken met kinderen	6
3.1.7. Brandgevaar	6
3.1.8 Veiligheid in speel- en gymzalen	7
3.1.9 Toestemming bij ophalen	7
3.2 <i>Sociale Veiligheid</i>	7
3.2.1 Grensoverschrijdend gedrag	7
3.2.2 Vierogen-beleid	7
3.2.3 Huiselijk geweld en kindermishandeling	9
3.2.4 Vermissing	9
3.3 <i>Gezondheid</i>	10
3.3.1 Zieke kinderen	10
3.3.2 Hygiëne	10
3.3.3 Voedsel hygiëne	10
3.3.4 Gezondheid en afspraken met kinderen	10
4. <i>Ongevallen en calamiteiten</i>	11
4.1 Registratie	11
4.2 Eerste hulp bij ongevallen	11
4.3 Achterwachtregeling	11
5. <i>Locatie specifieke risico's</i>	12
5.1 Zeester	12

1. Inleiding

In het beleidsplan Veiligheid & Gezondheid zetten we uiteen op welke manier we er met elkaar voor zorgen dat de veiligheid en gezondheid van kinderen en medewerkers binnen de opvang gewaarborgd wordt.

Binnen het beleidsplan wordt een onderscheid gemaakt tussen beleidsonderdelen die gelden voor alle leeftijden, groepen en locaties en onderdelen die gelden voor een bepaalde locatie. Bij verschillende onderdelen wordt verwezen naar al bestaande werkinstructies die gericht zijn op veiligheid en gezondheid.

Het beleidsplan Veiligheid & Gezondheid is een eis vanuit de wet Innovatie en Kwaliteit Kinderopvang (IKK) die per 1 januari 2018 is ingegaan. Het is een beleid dat, al naar gelang de interne en externe omstandigheden dat van ons vragen, regelmatig aangepast zal worden. Denk hierbij aan verbouwing of verandering van inrichting, ongeval, gewijzigde wettelijke eisen etc.

Voor pedagogisch medewerkers is het beleid opgenomen in ons interne kwaliteitshandboek dat aanwezig is op alle locaties/groepen. Het is, samen met de onderliggende afspraken (werkinstructies/protocollen), bespreekpunt in teamvergaderingen of groepsbesprekingen. We zorgen er met elkaar voor dat pedagogisch medewerkers betrokken zijn en blijven bij het beschermen van kinderen en volwassenen tegen risico's met ernstige gevolgen en het leren omgaan met kleine risico's.

Voor beroepskrachten in opleiding, stagiaires en vrijwilligers is het beleidsplan onderdeel van het inwerkprogramma. Het is voor hen beschikbaar via het kwaliteitshandboek van de locatie waar ze werkzaam zijn.

Het beleidsplan wordt voorgelegd aan de oudercommissie die adviesrecht heeft op dit onderdeel. Ouders worden bij inschrijving geattendeerd op het beleidsplan. Ze kunnen het inzien op de website of een papieren exemplaar opvragen.

Ouders kunnen met vragen of opmerkingen over het beleid terecht bij de groepsleiding, de coördinator dagopvang of BSO of ons kantoor. Bij klachten verwijzen we naar onze klachtenregeling.

2. Het bieden van een veilige & gezonde omgeving

Peuteropvang De Kabouters biedt peuteropvang in een huiselijke sfeer. We leveren een bijdrage aan de opvoeding van kinderen door ze de kans te geven om zich veelzijdig te ontwikkelen. Dit doen we in een veilige & gezonde omgeving die voldoende ruimte biedt aan het spelenderwijs stimuleren van de ontwikkeling. Dat houdt in dat we zoveel mogelijk de risico's binnen onze organisatie inschatten. We beschermen kinderen voor risico's met een mogelijk ernstig gevolg en leren kinderen omgaan met kleine risico's.

Peuteropvang De Kabouters biedt opvang aan kinderen van 2-4 jaar.

Beleidscyclus: inventarisatie – verbeteracties - evaluatie

Bij het inschatten (en inventariseren) van risico's maken we gebruik van de *risico-inventarisatie veiligheid en gezondheid*, een hulpmiddel dat inventarisatielijsten biedt voor op de locaties. Daarnaast zijn de pedagogisch medewerkers volgens afspraak alert op defecten en onveilige situaties zodat hier direct op ingespeeld kan worden. Nieuwe medewerkers worden ingewerkt op het beleid rondom veiligheid en gezondheid.

Per locatie wordt jaarlijks een inventarisatie van mogelijke risico's gemaakt. Deze worden beschreven en opgenomen in een actieplan. Daarnaast worden vanuit de pedagogisch medewerkers en leidinggevenden verbeteracties aangegeven zoals afgesproken in de werkinstructie *Dat kan beter!*. Alle verbeteracties worden opgenomen in een totaaloverzicht. Hierop worden ook kleine defecten en inrichtingswensen bijgehouden. Bij de uitvoering van de acties wordt vanzelfsprekend prioriteit gegeven aan het verhelpen van een onveilige of ongezonde situatie. Tijdens de groepsbespreking en/of teamvergadering wordt geëvalueerd of de actie die is ingezet, heeft geleid tot verbetering.

Het beleidsplan Veiligheid & Gezondheid is terug te vinden in het kwaliteitshandboek (intern) en op onze website.

3. Risico's

Binnen onze locatie onderkennen we risico's op het gebied van fysieke veiligheid, sociale veiligheid en gezondheid. Hieronder geven we aan om wat voor soort risico's het gaat en op welke manier we werken aan het voorkomen ervan.

3.1 Fysieke veiligheid

3.1.1 Vallen van hoogte

Het vallen van hoogte is een risico bij glijbanen. Kinderen van de peuteropvang worden begeleid in hun spel.

Hiervoor is opgenomen in het interne kwaliteitshandboek:

- huisregels voor een veilige en gezonde opvang
- werkinstructie hygiëne
- werkinstructie buiten spelen

3.1.2 Verstikking

Om de risico's op verstikking tegen te gaan zijn afspraken gemaakt en zijn er afspraken over toezicht, over het veilig opbergen van materialen (touwtjes, plastic tasjes) en het alert zijn op kleine voorwerpen en bijvoorbeeld (lange) koordjes aan jassen.

Hiervoor is opgenomen in het interne kwaliteitshandboek:

- huisregels voor een veilige en gezonde opvang
- werkinstructie buiten spelen

3.1.3 Vergiftiging

De mogelijke risico's op vergiftiging hebben betrekking op bijvoorbeeld schoonmaakmiddelen, bedorven voeding, sigarettenpeuken of gif. Over het gebruik en het veilig opbergen hiervan zijn afspraken gemaakt.

Hiervoor is opgenomen in het interne kwaliteitshandboek:

- huisregels voor een veilige en gezonde opvang
- werkinstructie voedsel hygiëne

3.1.4 Verbranding

Er is aandacht voor het veilig opbergen van materialen, (geen) open vuur, het veilig omgaan met heet water en veilig gebruik van apparaten.

Hiervoor is opgenomen in het interne kwaliteitshandboek:

- huisregels voor een veilige en gezonde opvang
- risico-inventarisatie veiligheid/brandveiligheid

3.1.5 Verdrinking

Open water (sloot, vijver, meertje, zee) en zwembadjes en zwembaden of een wak in ijs zijn een risico voor verdrinking. Onze peuteropvang locatie heeft geen open water in de buurt.

3.1.6 Fysieke veiligheid en de afspraken met kinderen

Het leren omgaan met risico's is goed voor de ontwikkeling van kinderen. Door het ervaren van 'risicovolle situaties', bijvoorbeeld tijdens het vrij spelen of een activiteit, leren kinderen beter risico's inschatten en de juiste afweging te maken wanneer een risicovolle situatie zich opnieuw voordoet. Beweegspel (gymmen, dansen, buiten spelen) is hierbij heel belangrijk. Een kind ontwikkelt hiermee de motorische vaardigheden, balans, coördinatie en lichaamsbewustzijn. Ook heeft het een positieve invloed op het zelfvertrouwen (ik kan het!). Samen met de motorische vaardigheden is zelfvertrouwen belangrijk om uitdagingen aan te gaan.

We leren kinderen om te gaan met het feit dat je kunt struikelen, botsen of vallen tijdens het spelen. En dat spel soms samen gaat met een bult of schaafwond. Daarnaast leggen we ze uit wat bepaalde afspraken zijn om ongelukjes zoveel mogelijk te voorkomen.

Aan de kinderen leggen we bijvoorbeeld uit dat we op meubilair alleen zitten, een vensterbank voor de plantjes is, en alleen de pedagogisch medewerker een traphekje mag openmaken. We leggen uit dat een kraan ook warm kan worden, speelgoed is om mee te spelen en dat alleen een bal is om mee te gooien. Op een trapje of glijbaan trap doe je altijd extra voorzichtig en rustig aan en in een speelhuis speel je rustig in het speelgedeelte en zijn de raampjes alleen om van binnen naar buiten te kijken. Het is belangrijk om de afspraken regelmatig te benoemen en er uitleg bij te geven.

3.1.7 Brandgevaar

Onze locatie is brandveilig ingericht en staat onder strenge controle van de brandweer. Er zijn ontruimingsplattegronden en ontruimingsafspraken. Minimaal jaarlijks vindt een ontruimingsoefening (en evaluatie daarvan) plaats.

We leren kinderen daarbij bijvoorbeeld hoe ze 'in een treintje' moeten lopen.

3.1.8 Veiligheid in speel- of gymzaal

We kunnen, bijvoorbeeld binnen scholen, gebruikmaken van speel- of gymzalen. Het neerzetten en gebruik van gymtoestellen kan alleen plaatsvinden door medewerkers die daarvoor bevoegd zijn. Het gebruik van de ruimte op zich en het hierbij gebruik maken van bijvoorbeeld ballen, hoepels, banken etc. kan ook plaatsvinden onder begeleiding van pedagogisch medewerkers

3.1.9 Toestemming bij ophalen

Ouders dienen door te geven als hun kind door iemand anders dan de ouder wordt opgehaald. Bij twijfel nemen wij contact op met ouders. Wij gaan ervan uit dat een kind wordt opgehaald door en volwassene. Voor het ophalen door een minderjarige (bijvoorbeeld ouder kind uit het gezin) vragen wij expliciet toestemming.

3.2 Sociale Veiligheid

3.2.1 Grensoverschrijdend gedrag

Onder grensoverschrijdend gedrag verstaan we seksuele, fysieke en psychische grensoverschrijdingen (bijvoorbeeld ongewenste omgangsvormen, agressie, geweld, pesten, treiteren). Het gaat hierbij om een mogelijk risico op grensoverschrijdend gedrag door beroepskrachten, stagiaires, vrijwilligers en overige aanwezige volwassenen naar kinderen en kinderen onderling.

Om goed in te kunnen schatten of kinderen (onderling) grensoverschrijdend gedrag vertonen zijn pedagogisch medewerkers bekend met de seksuele ontwikkeling van kinderen. Het hangt o.a. af van leeftijd en ontwikkeling of een gedraging grensoverschrijdend is.

Om grensoverschrijdend gedrag te voorkomen:

- is het een gespreksonderwerp tijdens een team- of groepsbespreking;
- leren we kinderen hoe je met respect met elkaar om moet gaan;
- werken we aan het zelfvertrouwen van kinderen om beter voor zichzelf op te komen;
- kennen medewerkers het protocol kindermishandeling/huiselijk geweld (met daarin afspraken bij vermoeden van grensoverschrijdend gedrag op seksueel, fysiek of psychisch vlak);
- zijn alle medewerkers, stagiaires en vrijwilligers in het bezit van een geldige VOG;
- worden vanaf maart 2018 alle medewerkers, stagiaires, vrijwilligers (en overige volwassenen waarbij dat volgens het personenregister nodig is) ingeschreven in het personenregister en gekoppeld aan de organisatie;
- werken we met een vier-ogenbeleid bij groepen van 0-4 jaar;
- wordt het vier-ogenbeleid goed nageleefd;
- spreken de medewerkers elkaar aan als ze merken dat het vierogen-beleid niet goed wordt nageleefd.

3.2.2 Vierogen-beleid

Het vierogenprincipe houdt in dat er altijd een volwassene moet kunnen meekijken of meeluisteren met een beroepskracht. Een beroepskracht mag nog steeds alleen op de groep staan (als het aantal kinderen dat toelaat), zolang er maar op elk moment een andere volwassene de mogelijkheid heeft om mee te kijken of te luisteren. Het vierogenprincipe geldt vooralsnog alleen voor de dagopvang en peuteropvang en is bedoeld om het risico op grensoverschrijdend gedrag te verkleinen.

Hieronder beschrijven we op welke manier we bij Simba/De Kabouters het vierogen-beleid toepassen.

Tweede pedagogisch medewerker

Het aantal pedagogisch medewerkers dat op de groep werkt, is afhankelijk van het aantal kinderen van de groep. Op het moment dat door twee of meer medewerkers op de groep wordt gewerkt, voldoen we aan het vierogenprincipe.

Transparantie

De afspraak is om ramen naar gangen en andere groepen zoveel mogelijk transparant te houden en niet dicht te plakken met werkjes en mededelingen. Tussendeuren (tussen groepen) blijven open als groepen met één pedagogisch medewerker werken.

Inzet kantoormedewerkers en stagiaires

Op de locatie zijn ook dagopvang en BSO aanwezig.

Kortdurend alleen

Kortdurend alleen op de groep wordt gemeld op de buurgroep of kantoor. Met kortdurend wordt bedoeld: even naar de keuken, toilet, kleurplaat kopiëren.

De locatiecoördinatoren, roostermaker en pedagogisch medewerkers zijn gezamenlijk verantwoordelijk voor de uitvoering van het vierogenprincipe in de dagelijkse praktijk.

3.2.3 Huiselijk geweld en kindermishandeling

Peuteropvang De Kabouters werkt volgens de meldcode Kindermishandeling en Huiselijk geweld. Dit is een wettelijke verplichting binnen de kinderopvang. De meldcode geeft met behulp van een stappenplan aan hoe te handelen wanneer er signalen zijn die kunnen duiden op huiselijk geweld of kindermishandeling, kindermishandeling of een zedendelict gepleegd door een beroepskracht of seksueel grensoverschrijdend gedrag tussen kinderen onderling. Het doel van de wettelijk verplichte meldcode is dat sneller en adequater kan worden ingegrepen. Door het consequent toepassen van de meldcode zal de vroegsignalering van huiselijk geweld en kindermishandeling verbeteren en worden minder kinderen geconfronteerd met geweld en mishandeling.

Hiervoor is opgenomen in het interne kwaliteitshandboek:

- protocol kindermishandeling en huiselijk geweld (+bijlagen)

3.2.4 Vermissing

Om het risico op vermissing te verkleinen zijn preventieve maatregelen ingesteld. Hierbij wordt onderscheid gemaakt tussen een mogelijke vermissing tijdens de opvang.

Hiervoor is opgenomen in het interne kwaliteitshandboek:

- protocol vermissing.

3.3 Gezondheid

3.3.1 Zieke kinderen

Bij zieke kinderen binnen de peuteropvang speelt het risico van besmetting. Hygiënisch werken is hierbij extra van belang. Daarnaast is het toezicht op zieke kinderen in de groep van belang en eventueel medicijngebruik of wondverzorging. Ook het informeren van (zwangere) ouders, ouders van de allerjongsten en ouders in het algemeen is hierbij belangrijk. Daarnaast wordt advies gegeven over het risico van en het omgaan met kinderziekten op de groep zodra een medewerkster aangeeft zwanger te zijn.

Hiervoor is opgenomen in het interne kwaliteitshandboek:

- werkinstructie zieke kinderen
- werkinstructie medicijngebruik en wondverzorging
- werkinstructie hygiëne
- informatie voor zwangere medewerkers

3.3.2 Hygiëne

Om het verspreiden van ziektekiemen tegen te gaan en te zorgen voor een gezond klimaat zijn er afspraken gemaakt rondom hand- en hoest hygiëne, wond- en huidverzorging, verschonen van kinderen, omgaan met hoofdluis, schoonmaken en het werken aan een gezonde binnenlucht. Ook worden er maatregelen genomen op het speelplein om de gezondheid te bevorderen (doek over zandbak tegen katten).

Hiervoor is opgenomen in het interne kwaliteitshandboek:

- werkinstructie hygiëne

In verband met het corona virus besteden wij hier extra aandacht aan.

3.3.3 Voedsel hygiëne

We doen er alles aan om risico's op onhygiënische bereiding van voeding of bedorven voeding te voorkomen. Bij Peuteropvang De Kabouters wordt in principe geen maaltijd bereid. De kinderen zijn hier een dagdeel per keer.

3.3.4 Gezondheid en de afspraken met kinderen

Kinderen leren we een hand- en hoest hygiëne aan. Daarnaast leren we ze hun gezicht 'poetsen' en handen wassen na het eten en toiletbezoek.

In verband met het corona virus besteden wij hier extra aandacht aan.

4. Ongevallen en calamiteiten

We noemen iets een ongeval als het kind (of medewerker) lichamelijk letsel oploopt. Voorbeelden zijn: tand door de lip, flinke schaaf- of snijwond, hevige bloedneus, verbranding, beknelling van de vinger etc., breuken etc. Een (bijna)ongeval is een ongelukje dat goed afloopt (zonder letsel) maar wat ernstig af had kunnen lopen.

4.1 Registratie

Ongevallen en ongelukjes zonder letsel (maar ernstiger hadden kunnen aflopen) worden geregistreerd. Door het registreren van het hoe en waar ervan kunnen we van ongevallen leren en maatregelen nemen om ze te voorkomen. Over het registreren van ongevallen en het informeren van ouders zijn afspraken gemaakt.

Hiervoor is opgenomen in het interne kwaliteitshandboek:

- werkinstructie (bijna) ongevallen

4.2 Eerste hulp bij ongevallen

Ook al doen we er alles aan om het te voorkomen, een ongeluk of calamiteit kan zich helaas toch voordoen. Hierbij kunnen de medewerkers eerste hulp bij ongelukken inzetten. Ook beschikt een aantal medewerkers per locatie over een diploma Bedrijfshulpverlening.

Wettelijke regel: om adequaat te kunnen handelen bij incidenten is het noodzakelijk dat er tijdens openingsuren op elke locatie voor elke opvangvorm minimaal één volwassene aanwezig is met een geldig en geregistreerd certificaat voor kinder-EHBO.

Bi Peuteropvang De Kabouter zijn (vrijwel) alle pedagogisch medewerkers in het bezit van een geldig Kinder EHBO diploma. Simba/De Kabouters laat haar pedagogisch medewerkers hiervoor opleiden bij het Oranje Kruis* (via Jolanda Knol Opleidingen). De medewerkers volgen elk jaar de benodigde herhalingsmodules. Bij het inroosteren van personeel wordt ervoor gezorgd dat er voldoende EHBO'ers zijn. Een pedagogisch medewerker zonder EHBO mag geen uitstapje met kinderen maken.

*Op 15 juni 2016 zijn de (nieuwe) eindtermen voor het Diploma Eerste Hulp verschenen. Nieuw is dat hierin de Eerste Hulp aan kinderen is opgenomen. Hiermee is de houder van een Diploma Eerste Hulp een allround eerstehulpverlener die in staat is onder alle omstandigheden aan iedereen, van jong tot oud, Eerste Hulp te verlenen.

EHBO koffers

Elke locatie beschikt over één of meerdere EHBO koffers. Jaarlijks (april) wordt hiervan de inhoud gecontroleerd en waar nodig aangevuld. Naast de EHBO koffer hebben de groepen bijvoorbeeld extra pleisters en vallen/stotengel op de groep en een cold-pack in de vriezer.

4.3 Achterwachtregeling

Een achterwacht is in twee situaties nodig:

1. Er is één pedagogisch medewerker op de locatie, waarbij wordt voldaan aan de beroepskracht-kindratio. In die situatie legt de pedagogisch medewerker contact met de dichtstbijzijnde locatie en/of kantoor om af te spreken wie als achterwacht kan fungeren. De achterwacht moet telefonisch bereikbaar blijven en indien nodig binnen 15 minuten aanwezig kunnen zijn.
2. Er is één pedagogisch medewerker op de locatie, waarbij niet aan de beroepskracht-kindratio wordt voldaan (3-uursregeling). In die situatie moet er een tweede volwassene op de locatie aanwezig zijn. Dit geldt alleen voor dagopvang of BSO ADV of vakantiedag.

5. Locatie specifieke gegevens

5.1 Zeester Kabouters

Fysieke veiligheid

De glijbaan buiten staat op een verhoging met een zachte ondergrond. De jongste kinderen moeten begeleid worden.

In de groep staat een glijbaan. Extra toezicht.

In de speelstraat staat een speelhuisje. Vingers tussen het deurtje bij ruw gebruik en hoofd stoten is hier een risico.

Fysieke veiligheid en gezondheid

Het speelplein is 's avonds en in het weekend mogelijk toegankelijk voor bijvoorbeeld jongeren, maar ook katten. Daarom moet het plein, voor- en tijdens het spelen, gecontroleerd worden op bijvoorbeeld scherven, sigarettenpeuken, kattenpoep of andere rommel.

Sociale veiligheid (vier-ogen beleid)

De locatie Zeester bestaat uit dagopvang, peuteropvang en BSO groepen. De peuteropvang is er elke ochtend, vervolgens start de tussenschoolse opvang en vervolgens de buitenschoolse opvang. Hierdoor zijn er, ook als er één pedagogisch medewerker op de groep staat, voldoende extra ogen.

Overig

- Ouders moet blijvend geattendeerd worden op het sluiten van deuren en hekken.
- Voor het actuele plan van aanpak: zie risico-inventarisatie